

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref.:
Vår ref.: 2011/770 TEF000/339
Dato: 28.04.2011

Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR) – høringsvar fra Universitetet i Tromsø

Vi viser til brev fra Kunnskapsdepartementet datert 26. januar 2011 hvor Universitetet i Tromsø (UiT) inviteres til å gi innspill til forslag til nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR).

Universitetet i Tromsøs kommentarer og merknader følger nedenfor.

I. Generelle merknader

Læringsutbyttebeskrivelsene i kvalifikasjonsrammeverket bærer noe preg av at de har blitt utarbeidet som delrammeverk for de ulike utdanningsnivåene. Utarbeidelse av læringsutbyttebeskrivelsene for videregående skole og fagskoleutdanningene er ikke i tilstrekkelig grad sett i sammenheng med kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning som ble fastsatt av Kunnskapsdepartementet mars 2009.

II. NKR-dokumentet

1. Antall nivåer og prinsipper for innplassering

Forslaget om sju nivåer i NKR, hvor tre har undernivåer, mot åtte i Det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring (The European Qualifications Framework for Lifelong Learning, EQF) kan føre til uklarheter om reelt nivå på norske kvalifikasjoner, og særlig innenfor høyere utdanning. De fleste andre europeiske land, også de øvrige nordiske landene, synes å velge 8 nivåer i de nasjonale kvalifikasjonsrammeverk. Siden høyere utdanning her er plassert på nivåene 6-8, mener vi at det er spesielt uheldig om norsk høyere utdanning plasseres på nivåene 5-7 i NKR. Vi mener det er uheldig å ha en nivåoppdeling som et så tett på EQF-nivådelingen uten å være identisk.

2. Innplassering av delkvalifikasjoner

Flere land har åpnet for å plassere inn deler av en kvalifikasjon i rammeverket. Disse kan komme i tillegg til kvalifikasjonen på nivået, men vil ikke alene gi den kvalifikasjonen som er beskrevet. Spørsmålet om innplassering av delkvalifikasjoner bør utredes nærmere på et senere tidspunkt, slik departementet også tar til orde for. Dette bør gjøres i oppfølgingen av etableringen.

3. Grunnkompetanse

Grunnkompetanse regnes som kompetanse utover grunnskolenivå på vei til fullført videregående opplæring. Dette kan være enkeltfag fra videregående opplæring eller praksisbrev. Departementet foreslår at dette skal utgjøre et eget nivå i NKR, nemlig nivå 2. Det er vanskelig å se noen grunn til at grunnkompetanse, slik det er forklart, skal utgjøre et eget nivå. Det bør være et grunnleggende prinsipp at et nivå i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket er uttrykk for fullført og avsluttet utdanning med oppnådd slutteksamen/akademisk grad, og at dette bør komme inn under definisjonen av kvalifikasjon. UiT gir derfor ikke sin tilslutning til dette forslaget.

III. Læringsutbyttebeskrivelser og nivåbeskrivelser

4. Progresjon og sammenheng mellom nivåbeskrivelsene

De foreslåtte læringsutbyttebeskrivelsene for fagskolenivået og videregående opplæring sees i sammenheng med det som er fastsatt for høyere utdanning. Progresjonen mellom videregående opplæring, henholdsvis fagskoleutdanning, og høyere utdanning synes ikke å være ivaretatt i tilstrekkelig grad for noen av de foreslåtte læringsutbyttebeskrivelsene. Universitetet i Tromsø har derfor følgende kommentarer knyttet til progresjon og sammenheng mellom nivåene:

Nivå 2: Grunnkompetanse

- Følgende ny tekst foreslås for første kunnskapsmål: "har grunnleggende kunnskap om sentrale fakta og begrep innen eget fag/fagfelt." Slik det nå er beskrevet virker nivå 1 å ha mer omfattende kompetanse enn nivå 2.

Nivå 3A: Fullført Videregående opplæring – Fag og yrkeskompetanse

- Andre kunnskapsmål på nivå 3A bør omformuleres siden det er uklart hvilke valg det refereres til.

Nivå 3B: Fullført videregående opplæring – Generell studiekompetanse

- Andre kunnskapsmål presiserer at kandidaten "har erfaringsbasert kunnskap som kreves for å praktisere innen ulike fag". På bachelornivå (nivå 5) er det ingen læringsutbyttebeskrivelser om omtaler tilsvarende erfaringsbasert kunnskap.
- Første ferdighetsmål presiserer at kandidaten skal kunne "lese og regne". Ferdigheten er beskrevet på Nivå 1 i studieforløpet og bør revurderes på Nivå 3B.
- Fjerde ferdighetsmål i kategorien generell kompetanse presiserer at kandidaten "kan lede andre i avgrensede faglige situasjoner". Kompetanse til å lede andre er ikke nevnt i de fastsatte læringsutbyttebeskrivelsene for bachelornivået.

5. Fullført og bestått videregående opplæring - ett eller to sett av læringsutbyttebeskrivelser

Universitetet i Tromsø støtter forslaget om å ha to separate sett med læringsutbyttebeskrivelser for fullført videregående opplæring.

6. Fagskolenivået

Det kan være store forskjeller på hvilket læringsutbytte som oppnås etter fullført fagskoleutdanning av 1/2 års omfang eller fagskoleutdanning av 2 års omfang. Universitetet i Tromsø mener dette bør avspeiles i NKR og støtter også forslaget om delnivåer for fagskoleutdanning.

Lasse Lønnum
universitetsdirektør

Rigmor Bjørkli
assisterende utdanningsdirektør